

הרפורמה בבריאות הנפש 1.7.2015 דע/י את זכויותיך!

ב 1.7.2015 תיכנס לתוקפה הרפורמה בבריאות הנפש, עם העברת האחריות הביטוחית על שירותי בריאות הנפש ממשרד הבריאות לקופות החולים. משמעותו של מהלך זה היא איחוד של רפואת הנפש ורפואת הגוף, ויצירת כתובת אחת לאספקת שירותים אלו – קופות החולים.

מטרת הרפורמה

מטרת הרפורמה בבריאות הנפש היא להגדיל את איכות, זמינות ונגישות שירותי בריאות הנפש בישראל, ובמקביל לצמצם את הסטיגמה החברתית כלפי המתמודדים עם מצוקה נפשית בישראל. יודגש כי בצד העברת האחריות על אספקת שירותי בריאות הנפש לקופות החולים, משרד הבריאות ימשיך לבקר ולפקח על קופות החולים, על מנת לוודא כי ניתן טיפול איכותי ומקצועי לכלל אזרחי ישראל.

מי זכאי לקבל טיפול נפשי?

כל תושב שזקוק לכך, בכל גיל – זכאי לקבל שירותי בריאות נפש.

היכן ניתן לקבל טיפול, ומי משלם עליו?

קופות החולים יפרסמו ב 1.7 את הסדרי הבחירה - רשימת המרפאות שמפעילה הקופה או שהיא עובדת מולן בתחום בריאות הנפש. מתוך רשימה זו זכאי כל אדם לבחור היכן לקבל טיפול. אדם המטופל כיום במרפאה ממשלתית – זכאי להמשיך ולקבל בה טיפול. קופת החולים תשלם על כך באמצעות טופס התחייבות (טופס 17).

קופות החולים נדרשות לפרסם ב 1.7 את אופן קבלת טופס ההתחייבות עבור הטיפול, כולל את המקרים בהם תשלח הקופה את הטופס ישירות אל המרפאה (לאור מידע שקיבלה מראש על המבוטחים שבטיפול). בכל מצב בו הקופה לא הציגה את הסדרי הבחירה והמרפאות איתן תעבוד או שלא קיבלה מידע על מבוטח המטופל במרפאה ממשלתית – זכאי המבוטח להמשיך ולקבל טיפול במרפאה בה הוא מטופל והקופה תעביר טופס התחייבות בדיעבד.

קופת החולים רשאית שלא לאשר טיפול למטופל במרפאה ממשלתית רק בתנאי שבחנה את עניינו באופן פרטני והציעה לו חלופה הולמת לקבלת טיפול.

מטופל שחש כי החלופה שקיבל לא מתאימה לו או פוגעת ברצף הטיפולי זכאי לפנות לנציבת פניות הציבור לחוק ביטוח בריאות ממלכתי.

לאילו טיפולים זכאים?

- יודגש כי קבלת טיפול מותנה בשיקול דעת מקצועי קליני של הגורם המטפל.
- ההגדרות התקפות של השירותים מתפרסמות בתעריפון משרד הבריאות

בדיקת רופא פסיכיאטר במרפאה

בדיקה פסיכיאטרית מלאה, לשם הערכה, אבחון ומתן המלצות להמשך טפול ובירור. הבדיקה תתייחס גם לרמת מסוכנות של הפונה (לעצמו ו/או לאחר).

חוות דעת רפואית פסיכיאטרית

הכנת חוות דעת רפואית פסיכיאטרית בכתב למוסד או גורם טפולי, שיקומי או תעסוקתי מוסמך עבור מטופל רשום במסגרת אמבולטורית - מרפאת בריאות הנפש, מחלקת טפול יום בקהילה או יחידת מיון קהילתי. חוות הדעת יכולה להיות מבוססת על בדיקה פסיכיאטרית, פסיכודיאגנוסטית, פסיכוסוציאלית או אבחונים תפקודיים. חוות הדעת כוללת פירוט מלא ומקיף של אנמנזה ותפקוד המטופל בתחומי החיים השונים, מצבו הנפשי - סטטוס מנטלי, קביעת אבחנה ומסקנות בהתאם לממצאים ובהקשר לשאלות שהוגדרו על ידי הגורם המפנה.

הערכה ראשונית/תקופתית לקביעת תכנית טפול, בצוות

בדיקת מטופל על ידי צוות רב מקצועי הכולל פסיכיאטר לשם ביצוע הערכה ראשונית (אינטייק) או תקופתית של מצבו הנפשי, תלונותיו ויכולות ההתמודדות עם קשיים אישיים, משפחתיים וחברתיים. ההערכה מתבצעת לצורך קביעת תכנית טפול או עדכונה וכוללת תיאור המטופל ותלונותיו, איסוף מידע ביופסיכוסוציאלי ואנמנסטי, מידע אבחוני וטפולי ממטופל ומשפחתו ומגורמים טפוליים אחרים וכן המלצות להמשך טפול. בקטין השירות כולל מפגש עם הורה/ים כחלק מההערכה הראשונית.

פסיכותרפיה פרטנית

פסיכותרפיה פרטנית הכוללת טפול, מעקב ותמיכה באמצעות שימוש בטכניקות טפוליות מגוונות, הניתנת במטרה לשפר את מצבו הנפשי של המטופל ולהקנות לו מיומנויות התמודדות עם מצבי לחץ, קונפליקטים אישיים ובין אישיים, וזאת במטרה לאפשר למטופל לתפקד באופן מותאם למציאות חייו. מסגרת הטפול מוגדרת על בסיס חוזה טפולי בו מוגדרים הצרכים, טכניקות ההתערבות, משך הטפול והתוצאות המצופות.

טפול/יעוץ זוגי/משפחתי

תהליך טפולי או יעוץ טפולי בתחום בריאות הנפש המתבצע במסגרת זוגית או משפחתית, בנוכחות המטופל או בלעדיו, ומתמקד בבעיות הזוג או המשפחה. ההתערבות מבוססת בעיקר על שימוש בטכניקות טפול מערכתיות. מסגרת ההתערבות מוגדרת על פי חוזה טפולי הכולל את צרכי המטופל, אופי ההתערבות הנדרשת, משכה ותוצאותיה.

הדרכה של משפחת המטופל

הדרכה של משפחת המטופל, בנוכחות המטופל או בלעדיו, בכל הקשור למצבו הנפשי והגופני, כולל מתן הסבר על מהות הטפול הפסיכוסוציאלי ו/או התרופתי, על התמודדות עם סימפטומים ועם התפקוד היומיומי ועל השתלבותו במשפחה.

יעוץ לגורם חוץ, בתוך היחידה

יעוץ ו/או הדרכה, בתוך היחידה, למוסדות רפואה או רווחה, יחידות שיקום, בתי ספר, רופא ראשוני, גורם מוסדי עירוני או שיקומי, בנושאים טפוליים ושיקומיים בתחום בריאות הנפש, בהקשר למטופל רשום במסגרת אמבולטורית, בנוכחות המטופל או בלעדיו.

יעוץ לגורם חוץ, מחוץ ליחידה

יעוץ ו/או הדרכה, מחוץ ליחידה, למוסדות רפואה או רווחה, יחידות שיקום, בתי ספר, רופא ראשוני, גורם מוסדי עירוני או שיקומי, בנושאים טפוליים ושיקומיים בתחום בריאות הנפש, בהקשר למטופל רשום במסגרת אמבולטורית, בנוכחות המטופל או בלעדיו.

יעוץ טלפוני פרטני ומתועד למוסדות רווחה, חינוך ושיקום

יעוץ טלפוני פרטני ומתועד בתחום בריאות הנפש למוסדות רווחה, חינוך ושיקום בקשר למטופל רשום במסגרת אמבולטורית או בקשר לאוכלוסיית מטופלים רשומים. מותנה בהסכמה מראש של המבטח.

פסיכותרפיה קבוצתית

פסיכותרפיה קבוצתית הכוללת טפול, הדרכה ומעקב, באמצעות שימוש בטכניקות טפוליות מגוונות המבוססות על תקשורת, פיתוח מיומנויות וקשר בין אישי הנוצר בין המשתתפים במהלך ובקשר לטפול.

ביקור בית, צוות פסיכיאטרי

ביקור של צוות מתחומי בריאות הנפש בביתו של מטופל לשם מתן טפול שוטף, כהיענות לקריאת חירום או הוראת בדיקה של פסיכיאטר מחוזי, על מנת לבצע התערבות שגרתית או דחופה. הביקור כולל פגישה עם המטופל, עם בני משפחתו או גורמים אחרים הרלוונטיים לבירור ולטפול בו.

הערכה פסיכודיאגנוסטית מלאה

תהליך הערכה פסיכודיאגנוסטי מלא המבוסס על בדיקה פסיכולוגית ועל לפחות חמישה מבחנים הבודקים מאפיינים אישיותיים, קוגניטיביים ומשכל. חוות הדעת כוללת תקציר או חלק מהאפיונים המרכזיים של הנבדק: נושאים וקונפליקטים מרכזיים, מגבלות וכוחות אגו, סוג הגנות ומנגנוני התמודדות, רמות סיכון במפגש עם סוגי מציאות שונים, הרכב קוגניטיבי, דינמי ובין אישי ועוד. כל זאת כפי שמשקף במבחנים השונים.

הערכה פסיכודיאגנוסטית ממוקדת

תהליך הערכה פסיכודיאגנוסטי ממוקד המבוסס על בדיקה פסיכולוגית ועל 3 מבחנים הבודקים מאפיינים אישיותיים, קוגניטיביים ומשכל. חוות הדעת כוללת תקציר או חלק מהאפיונים המרכזיים של הנבדק: נושאים וקונפליקטים מרכזיים, מגבלות וכוחות אגו, סוג הגנות ומנגנוני התמודדות, רמות סיכון במפגש עם סוגי מציאות שונים, הרכב קוגניטיבי, דינמי ובין אישי ועוד. כל זאת כפי שמשקף במבחנים השונים.

אבחון קוגניטיבי תפקודי כוללני

תהליך אבחון כוללני של תפקודים קוגניטיביים גבוהים, הפרעות התנהגות ורגש כתוצאה מנזק מוחי מולד או נרכש, ראשוני או משני וליקויים התפתחותיים, וכתיבת דוח אבחוני קוגניטיבי תפקודי מסכם. האבחון מתבצע באמצעות בדיקות, שאלונים וטסטים ייעודיים כגון: מבחני הפשטה, מבחני העתקה, הפרדה בין דמות ורקע וכדומה. הממצאים משמשים לצורך קביעת פרופיל של היכולות הקוגניטיביות והמגבלות ומשמשים בסיס לבניית תכנית שיקום וטפול.

חוות דעת רפואית פסיכיאטרית לועדת סל שיקום

הכנת חוות דעת בכתב, לרבות מילוי הטפסים הנדרשים, לועדת סל שיקום, עבור מטופל רשום במסגרת אמבולטורית.

השתתפות בועדת סל שיקום/פסיכיאטרית מחוזית

השתתפות והצגת מטופל בפני ועדת סל שיקום או ועדה פסיכיאטרית מחוזית או ועדה פסיכיאטרית מחוזית לילדים ונוער כמייצג של הטפול עבור מטופל רשום במסגרת אמבולטורית.

חוות דעת רפואית משפטית

הכנת חוות דעת רפואית הכוללת פירוט מלא ומקיף של אנמנזה, תולדות האירוע המשפטי ותולדות המצב הנפשי וההקשרים ביניהם. אבחנה, בדיקה פסיכיאטרית והמסקנות הנגזרות מכך, בהקשר לשאלות ספציפיות של הגורם המשפטי.

טפול/מעקב פסיכיאטרי תרופתי

טפול ומעקב פסיכיאטרי תרופתי. הטפול כולל מתן הסבר לחולה ולמשפחתו על מהות התרופה ותופעות הלוואי שלה והדרכה לגבי הטפול בה. קבלת החלטה על ביצוע וקריאת תוצאות בדיקות גופניות הנדרשות כהכנה וכמעקב לטפול התרופתי. בתוך כך נכלל גם מתן הזריקה המתבצע בדרך כלל על ידי אחות ולא נכללת התרופה.

נזע חשמלי

הפעולה כוללת בדיקת רופא, הרדמה כללית, ביצוע הנזע החשמלי והשגחה בהתאם לתקנות.

גרייה מוחית מגנטית, TMS

טפול באמצעות גרייה מוחית מגנטית (Transcranial Magnetic Stimulation - TMS) לא פולשנית להעברת גירוי חשמלי במוח. כולל בדיקת רופא, ביצוע הפעולה והשגחה.

טפול יום פסיכיאטרי למבוגר

תכנית פעילה במסגרת מחלקת טפול יום בקהילה, למבוגר מגיל 18, הכוללת מגוון התערבויות מתחום בריאות הנפש לרבות אבחון וטפול פסיכיאטרי, פסיכוסוציאלי וקוגניטיבי תפקודי, שמטרתה להביא לאיזון נפשי ותפקודי של המטופל, למניעת אשפוז מלא (half-way in) ולאפשר המשך חיים בקהילה, והשתתפות בתכניות טפול ושיקום.

טפול יום פסיכיאטרי לילדים ונוער

תכנית פעילה במסגרת מחלקת טפול יום בקהילה, לילדים ונוער עד גיל 18, הכוללת מגוון התערבויות מתחום בריאות הנפש לרבות אבחון וטפול פסיכיאטרי, פסיכוסוציאלי וקוגניטיבי תפקודי, שמטרתה להביא לאיזון נפשי ותפקודי של המטופל, למניעת אשפוז מלא (half-way in) ולאפשר המשך חיים בקהילה, והשתתפות בתכניות טפול ושיקום.